

Tines del Pla de Sant Pere

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector nord-est del terme municipal. Parròquia de Sant Cugat del Racó
Emplaçament	Ctra de Viver (BV-4235) al km 3,3 camí direcció sud i seguir les indicacions cap a ca l'Estruch. Poc abans d'arribar a aquesta masia camí direcció NW (indicat amb rètol: Pla de Sant Pere) uns 400 m fins les ruïnes de St Pere, i 400 m al SW camp a través.
Alçada:	472

Coordenades:

Latitud:	41.91273
Longitud:	1.82686
UTM Est (X):	402710
UTM Nord (Y):	4640752

Classificació

Número de fitxa	08141 - 352
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Medieval
Segle	XI-XV
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Tines envaïdes per la vegetació
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	BCIL, núm. registre: 13958-I Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 13.BARP (Pla de Sant Pere). Nivell 1. Integral. I també en la fitxa genèrica 40.BARP (Tines premses i altres estructures excavades a la roca).
Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Accés	Difícil

Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08140A007000170000IQ
Fitxes associades:	
<u>Pla de Sant Pere</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dc., 30/06/2021 - 16:14

Descripció

Conjunt de dues tines excavades a la roca d'època medieval, emplaçades a l'extrem d'una petita cinglera, uns 400 m al sud-oest de les ruïnes de Sant Pere de l'Alou.

Cadascuna de les tines ocupa un sector del rocam, que aquí dibuixa un perfil retallat, i consta del seu "follador". La tina era la cavitat més gran on tenia lloc el procés de fermentació, i el follador o funyador, de menys profunditat, és on es trepitjava el raïm. En aquest cas no hi ha cap canal que comuniqui tines i folladors, o sigui que el most s'havia de trascolar manualment. A les parts baixes de la roca hi trobem les dues boixes per on les tines desguassaven. Una de les boixes compta amb una pica de decantació, en aquesta zona anomenades popularment biots, que servia per filtrar el solatge. L'altra ha estat tapada amb una pedra, segurament per poder aprofitar la tina com a dipòsit.

Observacions:

Altres denominacions: Tines de la Terra de l'Espinalt

Al Pla de Sant Pere hi ha localitzat un destacat jaciment d'època ibèrica i romana i també les ruïnes de l'església de Sant Pere de l'Alou, així com diversos conjunts de tombes medievals, alguns ja en terme de Viver i Serrateix (Berguedà). Habitualment les tines que hem descrit en aquesta fitxa s'inclouen en les descripcions del jaciment del Pla de Sant Pere. Aquí hem optat per individualitzar-les perquè no tenen cap relació directa amb el jaciment ibero-romà. Molts d'aquests elements vitivinícoles han estat estudiats en el llibre dels germans COROMINES (2017) i, quan és així, com en aquest cas, seguim la denominació que ells proposen (Tines del Pla de Sant Pere). D'altra banda, Maria Estruch en el seu blog les denomina Tines de la Terra de l'Espinalt.

Informació facilitada per Maria Estruch

Història

D'aquest conjunt de tines i trulls aquest és l'únic element que ha estat objecte d'una intervenció arqueològica, consistent en uns treballs de neteja que es van fer l'any 1988. En les restes de rebliment s'hi van localitzar ceràmiques dels segles XIV-XVII. Per aquest motiu es féu la datació "ante quem" d'aquest conjunt, que es situaria a l'època medieval, tot i que probablement va continuar utilitzant-se amb posterioritat.

Bibliografia

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages). Ajuntament de Navàs. Fitxa 13.BARP

COROMINAS CAMP, Ramon i Jaume (2017). *Premses, tines i trulls medievals al Berguedà, nord del Bages i part del Solsonès. Antics testimonis de com es feia el vi a l'edat mitjana*. Centre d'Estudis del Bages; Àmbit de Recerques del Berguedà, p. 328-329.

DAURA, A., GALOBART, J., PIÑERO, J. (1995) L'arqueologia al Bages. Col·lecció monografies, núm. 15. Centre d'Estudis del Bages. Manresa, p. 252.

ESTRUCH, Maria. “Les pedres que parlen al racó de Sant Cugat: tines , folladors, premses, sitges i tombes”, *Arrels* (blog internet)

Enllaços d'interès:

[Blog de Maria Estruch "Arrels"](#)

